

מסמך היסטורי

**מכתב ששלחו חסידי סלונים דעיר בריסק דליטא
אחרי פטירת רבם בעל "יסוד העבודה" זי"ע
בקשר עם הרה"ק רבי נחום'קה מביאליסטוק זי"ע**

הרה"ק רבי נחום'קה מביאליסטוק זי"ע הנקרא בפי כל רבי נחום'קה מביאליסטוק, נולד בשנת תר"ו לאביו הרבני התורני רבי יהודה לייב זצ"ל. תחילה היה כאביו מחסידי הרה"ק מקאצק זי"ע. תקופה מסוימת אחר חתונתו דר בעיר זמוכוביץ, ומשם עבר לעיר קוברין והתחיל לנסוע אל הרה"ק רבי אברהם מסלונים זי"ע בעל יסוד העבודה, ונתקשר אליו בעבודות אהבה ממש ונפשו קשורה בנפש רבו בהתבטלות גמורה. כמים פנים אל פנים אף רבו שבחוהו וקרבהו מאד, ונעשה אחד מחסידיו המובהקים והמפורסמים. הוא הי' נחשב ללמדן מופלג, בקי בש"ס ופוסקים ומחדש נפלא. התמדתו היתה עצומה ומפורסמת, וכוחו היה רב בנגלה ובנסתר.

אחר הסתלקות רבו בעל "יסוד העבודה" זי"ע בשנת תרמ"ד, התחיל לנהל עדה קדושה בעיר קוברין, ואחר השריפה הגדולה המפורסמת שהיתה בקוברין, שנשרף גם ביתו, עבר לגור לק"ק ביאליסטוק, ושם קבע חצרו וישב שם עד הסתלקותו, וע"ש עיר זו הונצח שמו לעד.

להרה"ק רבי נחום'קה מביאליסטוק זי"ע נולדו לו תולדותיו כיוצא בו, ה"ה: א] בנו יחידו הרה"צ רבי מרדכי יהודה לייב מקוברין זצ"ל (נסתלק י"ד בתשרי) חתן הרה"ק רבי יעקב מאזוביצא זי"ע בעמ"ח ספר "בית יעקב". ב] הרבנית מרת אסתר ליבא ע"ה אשת הרה"צ רבי שמחה מאנדלבוים זצ"ל מטוראוב. ג] הרבנית מרת מלכה דבורה ע"ה אשת הרה"צ רבי מאיר שלום שדרוביצקי זצ"ל מ"מ בביאליסטוק (נסתלק כ"ב בחשוון), נכד הרה"ק רבי דוד לאה'קס זי"ע מתלמידי מרן הבעש"ט הק' זי"ע. ד] הרבנית מרת מרים ע"ה אשת הרה"צ רבי יצחק אהרן ווינגרטן זצ"ל מלובושוב, מגדולי היחס נו"נ להמגיד הק' מזלאטשוב זי"ע והרה"ק בעל "תשואות חן" מליניץ זי"ע, ועוד.

הרה"ק רבי נחום'קה מביאליסטוק זי"ע נתבקש לישיבה של מעלה בר"ח באב תרע"ח ושם מנו"כ. בספר "שם ושארית" כותב: והעידו עליו, כי הצטיין בצדקתו, למדנותו, ועבודתו בקודש, בעל מופת מפורסם ופועל ישועות, ואלפי ישראל נהרו אליו להתבשם מתורתו.

*

הרקע על "המסמך ההיסטורי הנדיר" שאנו מפרסמים כאן, הוא:

אחר פטירת רבו בעל "יסוד העבודה" זי"ע ביום י"א בחשון תרמ"ד. וסירובו בתוקף של נכדו הרה"ק רבי שמואל מסלונים זי"ע בעל דברי שמואל לקבל עליו את עול ההנהגה של העדה הקדושה כידוע ומפורסם^א, פנו החסידים ואנשי מעשה דק"ק בריסק דליטא ובקשו מהרה"ק רבי נחום'קה מביאליסטוק זי"ע שיקבל עליו את עול ההנהגה העדה הקדושה.

העתק מכתב הפניה נעתק לפני כתשעים שנה מהמכתב האורגינאלי ככתבו וכלשונו, ומתפרסם כאן לראשונה.

תאריך המכתב הוא "יום ג' לסדר ואביו שמר את הדבר תרמ"ד". והוא יום ג' פר' וישב י"ט בכסלו תרמ"ד, כלומר חמשה שבועות אחר הסתלקותו של רבו בעל "יסוד העבודה" זי"ע שנפטר ביום א' פר' וירא – י"א בחשון תרמ"ד.

המסמך הוא היסטורי ונדיר ביותר, ומהפריטים היחידים הידועים על הרה"ק מביאליסטוק זי"ע.

קורא נכבד: אם יש באפשרותך לפענח את שמות החותמים ולזהותם, הואל נא בטובך להודיע לנו, ונפרסם זאת בקובץ הבא אי"ה.

א. עיין בספר "אגרות הרה"ק מרוזין ובניו" ח"ג, אגרות רמ"ט ור"נ, עמ' קעט – קפ"ב, את מכתבו הקודש ששלח בעל "דברי שמואל" זי"ע לרבו הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב זי"ע בעניין זה. ועיין בקונטרס "שבחו של אהרן" (עמ' קסט – קעא) מכתב נפלא מהרה"צ רבי נח זצ"ל לאחיו הגדול בעל "דברי שמואל" זי"ע, בו הוא מוכיחו על סירובו ליטול עליו את עול ההנהגה של העדה הקדושה, ועיין ב"פתח דברי שמואל" לספה"ק "דברי שמואל" מהאדמו"ר בעל "נתיבות שלום" זי"ע באריכות.

